Raadsvoorstel d.d.17 december 2026

Zaaknummer	Z-26-639610
Documentnummer	DOC-26-1262687
Onderwerp	Raadsvoorstel rekenkamer Westfriesland-West
Portefeuillehouder(s)	n.v.t.

Samenvatting
Het presidium stelt de gemeenteraad voor om per 1 januari 2027 samen met de gemeenten Opmeer en Koggenland de nieuwe Rekenkamer Westfriesland-West in te stellen. Eind 2025 heeft de gemeenteraad van Koggenland gevraagd of de raden van Opmeer en Medemblik mogelijkheden zien om te gaan samenwerken binnen de rekenkamer. Deze samenwerking is het eerste half jaar van 2026 onderzocht en verder uitgewerkt, waarna de presidia van de drie raden afgelopen juni akkoord zijn gegaan met het aangaan van een gezamenlijke rekenkamer. De raad wordt voorgesteld de nieuwe verordening vast te stellen, in te stemmen met het aangaan voor de samenwerkingsovereenkomst, de Gemeenschappelijke Regeling Rekenkamer Medemblik-Opmeer op te heffen en de drie rekenkamerleden (inclusief de voorzitter en de ambassadeur voor Medemblik) te benoemen.

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Medemblik,

Gelezen het bijbehorend voorstel van het presidium d.d.16 november 2026

Gelet op artikel 81a, artikel 81c en artikel 81m lid 2 van de Gemeentewet;

Gelezen de kennisgeving voordracht leden voor de rekenkamer Westfriesland-West van 3 november 2026;

Gehoord de behandeling in de raadscommissievergadering van 3 december 2026;

besluit

1. De 'Gemeenschappelijke Regeling Rekenkamer Medemblik-Opmeer' op te heffen met ingang van 1 januari 2027, onder de voorwaarde dat de gemeenteraad van Opmeer gelijkluidend besluit;
2. De 'Samenwerkingsovereenkomst Rekenkamer Westfriesland-West 2027' vast te stellen en het college te verzoeken de privaatrechtelijke rechtshandeling te verrichten

voor het aangaan van de samenwerkingsovereenkomst met de gemeenten Opmeer en Koggenland;
3. De 'Verordening Rekenkamer Westfriesland-West Gemeente Medemblik 2027' vast te stellen;
4. De volgende personen per 1 januari 2027 te benoemen tot lid van de Rekenkamer Westfriesland-West:
    a. Mevrouw Dr. E.F. (Lisa) Klinkenberg
    b. Mevrouw Dr. S. (Stella) den Uijl
    c. De heer R. (Rob) Duijker
5. Mevrouw Dr. E.F. (Lisa) Klinkenberg te benoemen tot voorzitter van de Rekenkamer Westfriesland-West;
6. Mevrouw Dr. E.F. (Lisa) Klinkenberg aan te wijzen als ambassadeur voor de gemeente Medemblik.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Medemblik, gehouden op 17 december 2026

De griffier, De voorzitter,

Voorstel van het presidium d.d.17 december 2026

Ter besluitvorming

Aanleiding
De gemeenteraden van Medemblik en Opmeer werken al langer samen in een gezamenlijke rekenkamer op basis van een gemeenschappelijke regeling. In september 2024 gaf de Vereniging van Rekenkamers aan het gebruik van een gemeenschappelijke regeling af te raden vanwege ongewenste financiële en juridische verplichtingen. De griffiers hebben toen de presidia geadviseerd om de overgang naar een andere juridische vorm af te wachten totdat er een geschikte handreiking voor handen was. Eind 2025 maakte de gemeenteraad van Koggenland kenbaar de wens te hebben aansluiting te zoeken bij de rekenkamer van Medemblik-Opmeer. Naar aanleiding daarvan is onderzocht hoe deze samenwerking het beste vormgegeven kan worden.

Op advies van de griffiers is gekozen voor het samenwerkingsmodel in combinatie met het voorzittersmodel, in de vorm van een personele unie. Een personele unie betekent dat dezelfde personen tegelijkertijd een functie vervullen voor meerdere bestuursorganen. Deze personele unie wordt vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst, welke wordt aangegaan met de

andere twee gemeenteraden. Daarnaast wordt voorgesteld om een verordening vast te stellen waarin de lokale afspraken die gelden voor Medemblik worden vastgelegd.

Voorgesteld besluit

1. De 'Gemeenschappelijke Regeling Rekenkamer Medemblik-Opmeer' op te heffen met ingang van 1 januari 2027, onder de voorwaarde dat de gemeenteraad van Opmeer gelijkluidend besluit;
2. De 'Samenwerkingsovereenkomst Rekenkamer Westfriesland-West 2027' vast te stellen en het college te verzoeken de privaatrechtelijke rechtshandeling te verrichten voor het aangaan van de samenwerkingsovereenkomst met de gemeenten Opmeer en Koggenland;
3. De 'Verordening Rekenkamer Westfriesland-West Gemeente Medemblik 2027' vast te stellen;
4. De volgende personen per 1 januari 2027 te benoemen tot lid van de Rekenkamer Westfriesland-West:
    a. Mevrouw Dr. E.F. (Lisa) Klinkenberg
    b. Mevrouw Dr. S. (Stella) den Uijl
    c. De heer R. (Rob) Duijker
5. Mevrouw Dr. E.F. (Lisa) Klinkenberg te benoemen tot voorzitter van de Rekenkamer Westfriesland-West;
6. Mevrouw Dr. E.F. (Lisa) Klinkenberg aan te wijzen als ambassadeur voor de gemeente Medemblik.

Beoogd resultaat

De rekenkamer ondersteunt de raad bij het uitoefenen van zijn controlerende taak. Rekenkameronderzoeken geven de raad inzicht in de rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid. Hiermee kan de raad controleren of gemeenschapsgeld rechtmatig en doelmatig wordt besteed.

Argumenten

1.1 De gemeenschappelijke regeling voor de rekenkamer van Medemblik en Opmeer moet worden opgeheven.

De gemeenteraad van Medemblik gaat een nieuwe samenwerking aan voor de rekenkamer in de vorm van een personele unie op basis van een samenwerkingsovereenkomst. Daarom is het niet nodig om de gemeenschappelijke regeling voor de rekenkamer met Opmeer te laten voortbestaan. De gemeenteraad kan besluiten de gemeenschappelijke regeling op te heffen. Als de gemeenteraad van Opmeer hetzelfde besluit neemt, is daarmee de regeling formeel opgeheven.

2.1 In de samenwerkingsovereenkomst worden de praktische en financiële afspraken vastgelegd.

In een samenwerkingsovereenkomst worden de onderlinge afspraken tussen de gemeenteraden vastgelegd. Naast een samenwerkingsovereenkomst is het ook noodzakelijk een lokale verordening vast te stellen, waarin wordt geregeld hoe de gemeenteraad zich verhoudt tot de rekenkamer.

In het nieuwe model levert de griffie van Koggenland (als penvoerder) de ambtelijk secretaris. De rekenkamer bepaalt zelf op welke wijze zij onderzoek wil (laten) verrichten.

In de samenwerkingsovereenkomst wordt ook de verdeling van de financiële bijdragen vastgesteld. Door de toetreding van Koggenland vermindert de kwetsbaarheid van een kleine rekenkamer. Tegelijkertijd dalen de jaarlijkse kosten voor Medemblik doordat de verdeelsleutel (gebaseerd op het inwonersaantal) wordt toegepast. De onderbouwing van de financiën is verder uitgewerkt onder het kopje 'Financiën'.

Daarnaast is er in de samenwerkingsovereenkomst opgenomen dat de raad de inhoud van de overeenkomst staatsrechtelijk vaststelt. Echter, de raad is niet bevoegd om overeenkomsten privaatrechtelijk aan te gaan. Artikel 160 van de Gemeentewet, eerste lid, onder e, bepaalt dat het college het bevoegde orgaan is voor het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen. Nadat het college het besluit heeft genomen, ondertekent de burgemeester de overeenkomst, volgens artikel 171 van de Gemeentewet.

2.2 De gekozen personele unie voorkomt ongewenste financiële en juridische risico's.
De juridische vorm van een gemeenschappelijke regeling bracht te veel financiële en juridische verplichtingen met zich mee, die zich niet redelijkerwijs verhielden tot de financiële omvang van de rekenkamer. Een personele unie is een passende juridische vorm voor een gemeenschappelijke rekenkamer.

3.1 Het ambassadeursmodel borgt het lokale belang van de gemeente Medemblik.
Binnen de regionale rekenkamer wordt één van de drie rekenkamerleden aangewezen als ambassadeur voor Medemblik. Deze ambassadeur fungeert als vast aanspreekpunt voor de raad, de auditcommissie en het presidium, en haalt jaarlijks de suggesties voor onderzoeksonderwerpen op.

4.1 Zorgvuldige werving en selectie van rekenkamerleden.
Voor de benoeming van de drie leden van de Rekenkamer Westfriesland-West is een regionaal selectietraject doorlopen. In het licht van artikel 3 van de verordening maakt een regionale sollicitatiewerkgroep (met een raadslid of commissielid per gemeente) de brievenselectie en voert de gesprekken.

Kanttekeningen
1.1 Afhankelijkheid van gelijkluidende besluitvorming in Opmeer en Koggenland
De samenwerking en de personele unie kunnen alleen van kracht worden als alle drie de gemeenteraden gelijkluidend besluiten over de verordening, de overeenkomst en de benoemingen. Dit risico wordt acceptabel geacht, aangezien de presidia van de drie gemeenten de concepten gezamenlijk hebben voorbereid en goedgekeurd.

1.2 Zorgvuldige afronding van lopende onderzoeken is gewaarborgd

Twee lopende onderzoeken van de huidige rekenkamer Medemblik-Opmeer worden afgerond door de nieuwe rekenkamer. Een goede overdracht hierover wordt geregeld, in samenspraak met de voorzitter van de huidige rekenkamer en de voorzitter van de nieuwe rekenkamer. Bovendien blijft de huidige secretaris tot begin januari betrokken om een goede overdracht naar de nieuwe secretaris van Koggenland te garanderen.

Financiën
Het budget voor de rekenkamer worden vastgesteld op basis van de richtlijn van de Nederlandse Vereniging van Raadsleden van € 1,30 per inwoner per jaar.

- Totaal budget: € 108.000,- per jaar.
- Financiële verdeling per gemeente:
    - Medemblik: € 60.200,- (daling van € 5.800,- t.o.v. 2026)
    - Opmeer: € 16.500,- (daling van € 1.500,- t.o.v. 2026)
    - Koggenland: € 31.500,- (stijging van € 3.700,- t.o.v. 2025)

De kosten van de rekenkamer zijn reeds opgenomen in de begroting.

Met het beëindigen van de gemeenschappelijke regeling met Opmeer zijn geen aanvullende kosten gemoeid. De beëindiging vindt plaats aan het einde van het boekjaar, waardoor alle financiën over 2026 op normale wijze kunnen worden verrekend. Vanaf 2027 zijn de financiën ondergebracht bij de gemeente Koggenland die als penvoerder zal optreden.

Juridische Zaken

- Artikel 81a van de Gemeentewet: Verplicht de gemeenteraad tot het instellen van een rekenkamer.
- Artikel 81c van de Gemeentewet: Regelt de benoeming en herbenoeming van de rekenkamerleden en de voorzitter.
- Artikel 81m, lid 2 van de Gemeentewet: Regelt het afleggen van de eed/belofte in één van de deelnemende gemeenteraden.

Uitvoering/evaluatie
Het rekenkamerlid legt staande de vergadering na de benoeming de eed of belofte af ten overstaan van de gemeenteraad waarvoor deze is aangewezen als ambassadeur.

De gemeente Koggenland treedt op als penvoerder, beheert de financiële administratie en levert de ambtelijk secretaris. Conform artikel 8 van de verordening wordt de samenwerkingsovereenkomst eens per vier jaar geëvalueerd door het presidium.

Participatie
Dit voorstel is tot stand gekomen in afstemming met de presidia van Opmeer, Medemblik en Koggenland. De werving is begeleid door een gezamenlijke sollicitatiewerkgroep.

Communicatie
Nadat het besluit is genomen wordt dit via de reguliere kanalen bekend gemaakt. Ook is het de intentie om een persbericht te sturen over deze nieuwe gezamenlijke rekenkamer Westfriesland-West.

Bijlagen

- DOC-26-1263142 Verordening Rekenkamer Westfriesland-West Gemeente Opmeer 2027
- DOC-26-1263145 Samenwerkingsovereenkomst Rekenkamer West-Friesland West 2027
- DOC-26-1263134 Kennisgeving voordracht leden voor de rekenkamer Westfriesland-West

Commissie d.d. 3 december 2026